

Foto: ThisisEngineering RAEng, Unsplash

Ergoterapeutforeningen og KL

Skab klarhed på hjælpemiddelområdet

Saml ansvaret for tildeling af kropsbårne hjælpemidler

Mere end hver tiende dansker bruger et hjælpemiddel for at få hverdagen til at fungere. Men alt for ofte ender borgeren som kastebold med ventetider og frustrationer som følge, fordi lovgivningen ikke tydeliggør, hvornår det er kommunens, og hvornår det er regionens ansvar at hjælpe borgeren.

Derfor foreslår Ergoterapeutforeningen og KL, at reglerne ændres inden for kommunernes og regionernes ansvarsområder, det såkaldte afgrænsningscirkulære.

Dyrebar tid for borgere og sagsbehandlere

Kommunerne yder dagligt forskellige typer hjælpemidler til borgere med vedvarende behov. I de fleste tilfælde forløber det gnidningsfrit. Udfordringer opstår typisk i sager, hvor der er tvivl om, hvorvidt ansvaret ligger hos regionen eller kommunen. Her risikerer borgere at vente unødvendig lang tid på afgørelser, og sagsbehandlere og sundhedsfagligt personale bruger dyrebar tid på sagsbehandling og tvister mellem region og kommune. Tid, som i stedet kunne være brugt på at hjælpe borgere med løsninger på deres udfordringer.

Vend

Når borgere ikke får det rette hjælpemiddel i tide, koster det livskvalitet for den enkelte og i værste fald forringes personens funktionsniveau. Det koster ressourcer for både sundhedsvæsenet og kommunerne, fordi ventetid for borgeren kan betyde sygdomsmelding, potentielle følgesygdomme, samt øget behov for hjemmehjælp.

En undersøgelse blandt Ergoterapeutforeningens medlemmer viser, at 80 pct af de sagsbehandlende ergoterapeuter oplever, at de bruger unødvendig meget tid på samarbejde mellem kommune og region om hjælpemidler og behandlingsredskaber. Ligesom 45 pct oplever, at samarbejdet mellem kommune og region ofte kommer borgeren til last.

Ansvar skal være tydeligt

Derfor foreslår Ergoterapeutforeningen og KL i fællesskab at lave en tydelig afgrænsning for kropsbårne hjælpemidler. Det er fx stomiposer, blodsuktermålere, glukosemålere, skinner og kompressionsstrømper, og det er disse som oftest skaber udfordringer med ansvarsfordelingen mellem kommune og region.

Vi foreslår, at ansvaret for udlevering af kropsbårne hjælpemidler, der involverer lægefaglig vurdering, flyttes til regionerne. Der er ingen grund til, at kommunen skal ind over bevillingerne i og med at kommunerne ikke foretager den endelige vurdering. På den måde vil borgerne hurtigere få adgang til det hjælpemiddel, de har brug for, og der vil ikke længere være tvivl om placeringen af ansvaret i forhold til både bevilling og finansiering.

”Alle spilder ressourcer, tid og penge, og sådan har det været i årevis”

*Ida Beck Jonasson, sagsbehandlende ergoterapeut
i Slagelse Kommune til Politiken, juli 2023*

Med et tydeligt ansvar for kropsbårne hjælpemidler vil størstedelen af de borgere, der i dag oplever ventetid på grund af tvist imellem sektorer få den rette hjælp og det rette hjælpemiddel hurtigere. Ligeledes vil medarbejdere kunne bruge deres arbejdstid mere effektivt til gavn for borgerne.

Fakta: Cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber (kaldet Afgrænsningscirkulæret)

Cirkulæret handler om at afgrænse, hvad der er behandlingsredskaber, som sygehusvæsenet betaler. Formålet er at definere, hvad behandlingsredskaber er, og at afgrænse behandlingsredskaber i forhold til hjælpemidler. Det er typisk kommunerne, der betaler udgiften til hjælpemidler.

Det samme produkt (f.eks. en kompressionsstrømpe eller blodsuktermåler) kan i nogle tilfælde være et behandlingsredskab og i andre tilfælde et hjælpemiddel. Om det er det ene eller andet afhænger af, hvad formålet er med at bruge produktet for den enkelte patient/borger.

Hvis produktet har til formål enten at tilvejebringe yderligere forbedring af det resultat, som er opnået ved sygehusbehandlingen, eller at forhindre forringelse af dette resultat, så er det et behandlingsredskab, der skal bevilges af regionen.

Hvis produktet har til formål at afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv, så er det et hjælpemiddel, der skal bevilges af kommunen.

Kilde: Retsinformation cirkulære nr. 9079 af 22/02/2013.

Fakta om kommunernes udlevering af hjælpemidler

- 288.000 personer, eller 5 pct. af befolkningen fik i 2018 bevilget et eller flere hjælpemidler.
- Kommunerne brugte i 2022 2,6 mia. kr. på hjælpemidler
- 75 pct. af modtagerne er 65 år eller ældre. 21 pct. er mellem 18 og 64 år, mens 3 pct. er under 18 år (2018)
- 80 pct. af de hjælpemidler, der udleveres, har til formål at afhjælpe, eller reducere en fysisk funktionsnedsættelse.
- 5.872 ergoterapeuter er ansat i kommunerne. En stor del arbejder med bevilling af hjælpemidler.

Kilde: Socialpolitisk redegørelse 2022, Social-, Bolig- og Ældreministeriet

